

Křížové výpravy J. P. Kříže (No. 18)

Neházejte plukovníci do starého železa

Pokračování koronavirové produkce na ČT Art přináší v sobotu 18. dubna ve 20 hodin lahůdku se zvláštními ingrediencemi. Hra Fina Bengta Ahlforse (hrává se také jako Popel a pálenka) je velkou hereckou příležitostí pro dříve narozené herečky v titulní roli. Televizní záznam inscenace, která v režii Vladimíra Strniska měla premiéru v roce 2008, pořídili režisér Zdeněk Zelenka s kameramanem Petrem Beňou v roce 2018 v pražském Divadle Na Jezerce. To je v posledních letech vystaveno nevybíravým fake-útokům lživých serverů a některých neveřejnoprávních médií. Podobnost s atmosférou druhé republiky roku 1938 vůbec není náhodná.

Lahůdkou Paní plukovnickové z Jezerky – dosud figuruje na repertoáru, a nebýt koronaviru, hrála by se 28. dubna, 12. a 25 května - je ovšem elitní herecké obsazení. Na premiéře před dvanácti lety v titulní roli excelovala Jiřina Bohdalová, Alois Švehlík, Simona Stašová, Velérie Zawadská, Libuše Švormová, Zdeněk Hruška, Rostislav Novák starší, v osmé generaci potomek loutkáře Matěje Kopeckého. Vzápětí do některých rolí naskočili Jaroslav Satoranský, Jaroslava Tvrzníková, Jana Štěpánková, Veronika Jeníková nebo Zdeněk Maryška. Jen Jiřina Bohdalová, která příští rok v květnu oslaví, a to ona zase jo, a snad i v plné herecké síle, devadesátku, je věčná jak Makropulos! Od premiéry Paní plukovnickové září Na Jezerce v dalších dvou rolích – v Generálce Jiřího Hubače s Napoleonem Radkem Holubem od roku 2014, a v Gin Game D. L. Coburna s Milanem Kňázkem od letošního února. Obě inscenace vyvedl na svět Radek Balaš. Jako bonbónek přidává Jiřina pro lidi, kteří ji mají rádi, občas ještě Setkání.

Paní plukovnicková má v Česku štěstí na mimořádně velké herečky. V české premiéře ji v roce 2001 v inscenaci Jany Kališové v Divadle ABC hrála Jaroslava Adamová, ve Slovákém divadle režíroval Igor Stránský Květu Fialovou (2013).

Paní plukovnicková, jak ji napsal Bengt Ahlfors a do češtiny převedl František Fröhlich, je komedií, "která vám dá chuť do života". To není kritické hodnocení, nýbrž doporučující slogan, jak ho do programu vdechla Divadelní společnost Jana Hrušínského.

Výkon Bohdalové ve smutné komedii s prvky frašky v roli plukovnické vdovy, která si urnu s popelem milovaného manžela nechává v domě, aby ho stále měla na očích, je obdivuhodný. Však také musí čelit atakům dědiců, kteří prahnou po majetku a nechtějí čekat, až vitální matka také zatřepe bačkorama. Proto ji chtějí znesvéprávnit. - Paní plukovnicková se řadí k Jiřinovým majstrštykům, jakými byly její televizní Fany nebo Erži v Kočičí hře Na Vinohradech.

V roli dcery, bigotní katoličky žijící z přetvářky a pomluv se střídaly herečkina potomkyně Simona Stašová, hlasově jako by matce z hrdla vypadla, s Veronikou Jeníkovou. Stejně zvlčile si počíná synek-alkoholik a nezaměstnaný architekt. O své usiluje i sedmkrát rozvedená snacha, vytrvale na prášcích. Na straně týrané, ale nevzdávající se vdovy jsou jen hospodyně, a možná i psychiatr, nakonec však životní optimismus vlévá divákům i paní plukovnickové do žil pan Viggo. Prozradím jen, že to není kouzelník, jakkoli k němu má blízko. Také proto ho hrají Alois Švehlík nebo Jaroslav Satoranský.

Inszenace Divadla Na Jezerce nebývají v televizi každý týden, jakkoli třeba Zahraj to znovu, Same, Woodyho Allena hrají už sedmáct let. V repertoáru mělo nebo má skvosty jako Taboriho Mein Kampf, Vermesovu sarkastickou vizi o návratu Hitlera Už je tady zas!, Jirotkova Saturnina, Schmittovo Manželské vraždění, Quilterovu Je

úchvatná!, Leyren-Youngova Shyllocka (Milan Kňazko za výkon v titulní postavě obdržel Cenu Thálie za nejlepší činoherní výkon roku 2016), a nejnověji Genoveseho Naprosté cizince (premiéra týden před vyhlášením výjimečného stavu). O Divadle Na Jezerce jste toho v poslední době mohli hodně vidět, slyšet nebo číst. Prolhané servery o něm před dvěma lety šířily hloupé obrázky, že do toho divadla se chodí sluníčkáři ukájet na odpornou pornografii. Věřit tomu mohli jen prostáčci s nedokončenými pěti třídami základní školy. Jindy zase kdosi Jana Hrušínského označí za „jakéhosi principála“. Nejnověji mu podsouvá členská základna Klausovy a Foldynovy partaje, že Hrušínský volá po rezignaci ministra Zaorálka, a ředitel Jezerky se to doví až z pochybných internetových verzí šířitelů fake news. Nepochybuji o tom, že po dnešním výčtu jenom některých lahůdek Divadla Na Jezerce se v Parlamentních listech dočtu, že u Hrušínského hrají Hitlerův Můj boj a volají po jeho návratu do Čech a na Moravu. Tak pracuji jeho fuckeři. Proto doporučuji sobotní Paní plukovníkovou naléhavěji než jiná divadelní představení na ČT Art. Ani tato inscenace samozřejmě nevyzní tak dobře, jako když sedíte v hledišti. Možná vás ale herci přesvědčí, že až skončí koronavirová eskapáda, vypravíte se - možná poprvé - právě do divadla v krásném zákoutí nuselského parku Jezerka. Ti, kdo tam chodí, dávno vědí, jak dobrý kumšt v něm hrají! A vidíte, na ten jsem zapomněl. Slavný Obraz / Art / Kumšt nejchytřejší multi-kulti Francouzsky s íránsko-rusko-maďarsko-židovskými kořeny Yasmíny Rezy hráli na Jezerce čtyři Janové: Tříška, Kačer, Hrušínský – a Hřebejk to režíroval.